

(דף קצ"ה ע"א) על פְּרִשְׁת אַרְחִין, דְּכַתִּיב, (שמואל א' טו) אֲשֶׁר שָׁם לוֹ בַּדְרֶךְ בַּעֲלוֹתוֹ מִמִּצְרַיִם. כַּמִּין הָיָה לְעֵילָא, לְסַאֲבָא מְקַדְשָׁא. וְכַמִּין הָיָה לְתַתָּא, לְסַאֲבָא לְיִשְׂרָאֵל. מְנַלְן, דְּכַתִּיב (דברים כה) אֲשֶׁר קָרָךְ בַּדְרֶךְ. כְּתִיב הֲכָא אֲשֶׁר קָרָךְ, וְכַתִּיב הָתָם (דברים כג) כִּי יְהִי בְךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא טָהוֹר מִקְרָה לְיִלְתָּה. וְעַל דָּא בְּבַלְעָם כְּתִיב, (במדבר כג) וַיִּקַּר אֱלֹהִים אֶל בַּלְעָם. וַיִּקַּר לִישָׁנָא דְּמִסַּאֲבָא נְקֻט. וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב אֱלֹהִים. אֲלָא קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲזַמִּין לִיהּ הַהוּא אַתְר דְּמִסַּאֲבָא, לְאַסְתַּאֲבָא בֵּיהּ, בְּהַהוּא דְרַגְלָא דְּאִיהוּ אַתְדַּבֵּק לְאַסְתַּאֲבָא בֵּיהּ. מָה עֲבַד בַּלְעָם. אִיהוּ חָשִׁיב בְּאִינְוִן קְרַבְנִין לְסַלְקָא לְעֵילָא, מִיַּד זְמִין לִיהּ קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא הַהוּא אַתְר. אֲמַר לִיהּ הָא מִסַּאֲבָו לְגַבְהָ, כְּמָה דְּאַתְחַזִּי לָהּ, וְעַל דָּא וַיִּקַּר אֱלֹהִים אֶל בַּלְעָם.

כַּגְוֹנָא דָּא אֲשֶׁר קָרָךְ בַּדְרֶךְ וְגו'. אֲזַמִּין לְגַבְהָ הַהוּא חוּנָא בִישָׁא לְעֵילָא, לְסַאֲבָא לָהּ בְּכַל סְטָרִין. וְאַלְמָלָא דְאַתְתַּקַּף מִשָּׁה לְעֵילָא, וַיהוֹשֻׁעַ לְתַתָּא, לֹא יָכִילוּ יִשְׂרָאֵל לִיהּ. וּבְגִין כַּהּ, נָטִיר קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא הַהוּא דְכַבּוּ, לְדְרִי דְרִין. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּחָשִׁיב לְאַעְקָרָא אֶת קְנִימָא מֵאַתְרֵיהּ. וּבְגִין כַּהּ פְּקֻדָתִי, בְּפְקֻדָתִי, דְּהָא תַמָּן אַתְרֵמִין רָזָא דְאַת קְנִימָא קַדִּישָׁא.

תָּא חֲזִי, מָה כְּתִיב, וַיֹּאמֶר שְׂאוֹל אֶל הַקְּנִי. מָאֵן קְנִי. דָּא יִתְרוֹ. וְכִי מָאֵן יְהִיב בְּנֵי יִתְרוֹ הֲכָא, לְמַהוּי דִּינִירֵיהוֹן בַּעֲמֻלְק, וְהָא בִירִיחוֹ הוּוּ שְׂרִיין. אֲלָא הָא כְּתִיב, (שופטים א) וּבְנֵי קְנִי חִתָּן מִשָּׁה עָלוּ מֵעִיר הַתְּמָרִים אֶת בְּנֵי יְהוֹדָה מְדַבֵּר יְהוֹדָה וְגו'. וְכַד עָלוּ מִתַּמָּן, שָׂרוּ בְּתַחוּמָא דְעַמְלֶק, עַד הַהוּא זְמַנָּא דְאַתָּא שְׂאוֹל מִלְכָא, דְּכַתִּיב וַיִּסַּר קְנִי מִתּוֹךְ עַמְלֶק.

בְּגִין דְּהָא בְּזַמְנָא דְחִתִּיבִיא אֲשֶׁתְּכַחוּ, (נ"א אַתְעַנְשׁוּ) אִינְוִן חֲסִידֵי וְזַפְּאִי דְמִשְׁתַּכְחִין בִּינֵייהוּ, מִתַּפְסָן בְּחוּבֵיהוֹן, וְהָא אוּקְמוּתָהּ. כַּגְוֹנָא דָּא, אֲלְמָלָא הַהוּא עַרְבוּבָא דְאַתְחַפְרוּ בְּהוּ בִישְׂרָאֵל, לֹא אַתְעַנְשׁוּ יִשְׂרָאֵל, עַל עוֹבְדָא דְעַגְלָא.

וְתָא חֲזִי מָה כְּתִיב בְּקַדְמִיתָא, (שמות כה) מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לָבוֹ, לְאַכְלִלָא כֹּלָא, בְּגִין דְּבָעָא קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמַעַבְד עוֹבְדָא דְמִשְׁכַּנָּא מִכָּל סְטָרִין, בְּמוֹחָא וּקְלִיפָה. וּבְגִין דְּהוּוּ אִינְוִן עַרְב רַב בְּגִינֵיהוּ, אַתְמַר מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לָבוֹ, לְאַכְלִלָא לוֹן בִּינֵייהוּ דִישְׂרָאֵל, דְּאִינְוִן מוֹחָא. וְכִלְהוּ אַתְתַּפְקְדוּ.

לְבַתֵּר סְטָא זִינָא לְזִינֵיהּ, וְאַתּוּ אִינְוִן עַרְב רַב וְעַבְדוּ יִת עַגְלָא, וְסִטוּ אַבְתְּרֵיהוּ אִינְוִן דְמִיתוּ, וְגַרְמוּ לוֹן לְיִשְׂרָאֵל מוֹתָא וְקִטּוּלָא. אֲמַר קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, מְכָאֵן וְלַהֲלָאָה עוֹבְדָא דְמִשְׁכַּנָּא לֹא יְהִי, אֲלָא מִסְטָרָא דִישְׂרָאֵל בְּלַחוּדֵיהוּ. מִיַּד וַיְקַהֵל מִשָּׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. וְכַתִּיב בְּתֵרִיָּה קָחוּ מֵאַתְכֶם תְּרוּמָה לַי'. מֵאַתְכֶם וְדָא, וְלֹא כְּקַדְמִיתָא דְכַתִּיב, מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לָבוֹ. וַיְקַהֵל מִשָּׁה וְגו', מָאֵן אַתְר כְּנִישׁ לוֹן. אֲלָא בְּגִין דְּהוּוּ אִינְוִן עַרְב רַב בִּינֵייהוּ, אַצְטְרִיךְ מִשָּׁה לְאַכְנִישָׁא לוֹן, וְלַיְחַדָּא לוֹן מִבִּינֵייהוּ.

וַיְקַהֵל מִשָּׁה. (שמות לה) רַבִּי אַבְרָם פְּתַח, (דברים לא) הִקְהֵל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַטָּף. מָה לְחַלְן כְּלָלָא דְכִלְהוּ יִשְׂרָאֵל, אוּף הֲכָא כְּלָלָא דְכִלְהוּ יִשְׂרָאֵל, וּמָאֵן אִינְוִן. שְׁתִּין רַבּוּא.

רבי אלעזר פתח קרא בישראל, בד נחית משה מן טורא דסיני, דכתוב, (שמות לב) וישמע יהושע את קול העם ברעה ויאמר אל משה קול מלחמה במחנה. וישמע יהושע, וכי יהושע שמע, ומשה לא שמע. אלא ודאי, עד השתא יהושע לא הוה ידע, ומשה הוה ידע. אי הכי מהו ברעה. אלא ברעה בה' פתיב, דהווא קלא בסטרא אחרא הוה. ויהושע דהוה אנפוי דסיתרא, אסתפל בהווא קלא, דהוה דסטרא דרעה, מיד ויאמר אל משה קול מלחמה במחנה.

בההיא שעתא אתברו תרין לוחי אבנא דהוה בקדמיתא. והא אוקימנא, דאינון אתיקרו על ידי (דף קצ"ה ע"ב) ונפלו ואתברו. מאי טעמא. בגין דפרחו אתוון מגו לוחי אבנין.

תא חזי, בארבעה תקופין דשתא, קלא אתער, בד' סטרין דעלמא, בהווא קלא אתערוותא דסטרא אחרא אתער ביה. והווא אתערוותא דסטרא אחרא עאל בין קלא לקלא, ואתחשד נהורא בקלא דלתתא. בגין דלא מטא נהורא דקלא דלעילא, לקלא דלתתא, כדן אקדים הווא אתערוותא, ועאל בין דא לדא נחש דמפתי לאתתא, ונטיל נהורא. והווא קלא, הווא קול מלחמה, קול רעה. ודא איהו ברעה.

ועל דא שמע יהושע ולא משה, בגין דנטל הווא רעה נהורא דסיתרא דהוה אחיד בה יהושע. ומשה דהוה אחיד בשמשא, לא שמע. וישראל בלהו אתחשד נהורא דילהון, בגין הווא רעה דאתדבקת בהו. פיון דמחל קדשא בריד הווא חוביהון, כדן ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים וגו', דהא הווא ערב רב אתעבר מנייהו.

רבי אלעזר ורבי יוסי הוה יתבי ליליא חה, וקא מתעסקי באורייתא, עד לא אתפלגי ליליא. אדהכי קרא גברא, בריכו ברכתא, (אמר ליה רבי אלעזר, השתא הווא זמנא דקודשא בריד הווא עאל בגנתא דעדן לאשתעשעא עם צדיקא, אמר ליה רבי יוסי, אמאי משתעשע קדשא בריד הווא) בכה רבי אלעזר ואמר, תא חזי, עד השתא קדשא בריד הווא אנדעוע, תלת מאה ותשעין רקיעין, ובטש בהו, ובכה על חרבן פי מקדשא, ואוריד תרין דמעין לגו ימא רבא, ואדפר לבנוהי מגו בכיה.

בגין דלתלת סטרין אתפלגי ליליא, בתריסר שעתין דהוה רשימין ביה, ואי אתוספן שעתין בליליא, אינון שעתין דמתוספאן, דיממא אינון, ולא אתחשיבו מליליא, בר תריסר דאינון דילה. ואינון תריסר, אתפלגו לתלת סטרין, ותלת משריין דמלאכין קדישין, אתפלגו (ס"א אתמנון) באינון תלת סטרין.

משריין קדמאה, אתמנא בארבעה שעתין קמיינתא, דשיריתא דליליא, לשבחא למאריהון, ומה קאמרי. (תהלים כד) ליי הארץ ומלאה וגו', פי הווא על ימים יסדה וגו', מי יעלה בהר יי וגו', נקי כפים ובר לבב וגו'. מאי טעמא דא. בגין דכד ליליא פריש גדפוי על עלמא, כדן, כל בני עלמא טעמין טעמא דמותא, ונפקי נשמתיהו לסלקא לעילא, ואינון מלאכין קיימין וקא אמרי, מי יעלה בהר יי. הר יי, דא הר הבית. מקום קדשו, דא עזרת ישראל. פגוונא דלעילא, הכי נמי לתתא.

בְּגִין דְּבִבְל רְקִיעָא וְרְקִיעָא, פְּמָה מְמַנָּן, וּבְמָה סְרַבִּין קַיִמִין תַּמָּן. וְכַד נִשְׁמַתִּין נְפָקִין, בְּעָאן
לְסַלְקָא לְעִילָא, וְאִי לֹא זְכָיִין אֵינֹון דְּחִיִּין לֹון לְבַר, וְאִזְלִין וְשֹׁאטִין בְּעֵלְמָא, וְנִטְלִין לֹון פְּמָה חֲבִילֵי
טְהִירִין, וְאוֹדְעִין לֹון מְלִין בְּדִיבֹון, וְלִזְמַנִּין מְלִין דְּקִשׁוּט, מְמָה דְּאֵתִי לִזְמַן קָרִיב, פְּמָה דְּאוּקְמוּהָ.

וְאֵינֹון נִשְׁמַתִּין דְּצַדִּיקָיָא, אִזְלִין וְשֹׁאטִין לְעִילָא, וּפְתַחֲחִין לֹון פְּתַחֲחִין, וְסַלְקִין לֹון לְגוֹ הַהוּא אֶתְר
דְּאֶקְרִי הַר יִי, פְּגִוּוֹנָא דְרָזָא דְהַר הַבַּיִת לְתַתָּא. וּמִתַּמָּן עָאֲלִין לְגוֹ הַהוּא אֶתְר דְּאֶקְרִי מְקוּם קִדְשׁוֹ.
דְּתַמָּן אֶתְחַזְיִין כָּל נִשְׁמַתִּין לְקַמִּי מְאָרִיהוֹן. פְּגִוּוֹנָא דָּא הַהוּא אֶתְר, דְּאֶתְחַזְיִין יִשְׂרָאֵל קַמִּי קִדְשָׁא
בְּרִידָה הוּא, אֶתְר דְּאֶקְרִי עֲזַרְת יִשְׂרָאֵל. בְּשַׁעֲתָא דְנִשְׁמַתִּין קַיִמִין תַּמָּן, כְּדִין חֲדוּהָ דְמְאָרִיהוֹן,
לְאֶתְתַקְנָא בְּהוּ אֶתְר, דְּאֶקְרִי קִדְשׁ הַקִּדְשִׁים. וְתַמָּן רְשִׁימִין כָּל עוֹבְדֵיהוֹן וְזָכוּוֹן דְּלַהוֹן.

מִשְׁרָיָא תַנְיִנָּא, אֶתְמַנָּא בְּאַרְבַּע שְׁעֵתִי אַחֲרָנִין, וְלֹא אֶמְרִי שִׁירְתָּא, בְּרַ תְּרִי שְׁעֵתִי, עַד דְּאֶתְפְּלַג
לִילָא, וְעָאֵל קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא בְּגַנְתָּא דְעַדָּן.

וְאִלִּין אֵינֹון אַבְלֵי צִיּוֹן, וְאֵינֹון דְּבָכוּ עַל חֲרַבִּין בֵּי מְקַדְשָׁא. וּבְשִׁירוּתָא דְאַרְבַּע שְׁעֵתִי אֶמְצַעֲעִין,
פְּתַחֲחִי וְאֶמְרִי, (תהלים קלז) עַל נְהָרוֹת בְּבָל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם בְּכִינֹו וְגוֹ', וְאִלִּין אֵינֹון דְּבָכוּ עַל נְהָרוֹת
בְּבָל, עֲמַהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל,